

VÄLKOMMEN SOM SKYDDSDS- OCH KONTAKTOMBUD

Stort grattis till uppdraget som skydds- och kontaktombud, det är ett av de finaste uppdragen inom Pappers. Du har fått förtroendet av medlemmarna på din arbetsplats att företräda dem i arbetsmiljöfrågor.

Det här informationsbladet är en guide till ditt nya uppdrag – här hittar du information om:

- Skyddsombudsrollen
- Uppdraget
- Utbildning
- Arbetsmiljölagen

SKYDDSOMBUDSROLLEN

Det är facket som utser skyddsombud och rollen innebär att föra arbetarnas talan i arbetsmiljöfrågor gällande både den fysiska och den psykosociala arbetsmiljön. Det innebär att skyddsombuden arbetar för att skapa en trygg och säker arbetsmiljö där människor mår bra.

Ytterst ansvarig för arbetsmiljön är dock alltid arbetsgivaren.

Samverkan

Samverkan mellan arbetsgivare och skyddsombud är en grundförutsättning för ett framgångsrikt arbetsmiljöarbete. Med hjälp av ett systematiskt arbetssätt kan ni tillsammans organisera verksamheten för att förebygga många av orsakerna till ohälsa och främja en god hälsa. För att klara det behöver arbetsmiljöarbetet vara en del av det dagliga arbetet.

Skydds- och kontaktombud i Pappers

I Pappers finns det ungefär ett skyddsombud per var tionde medlem. Det gör oss till ett av de fackförbund i Sverige som har flest skyddsombud i förhållande till antalet medlemmar.

Du väljs till ditt uppdrag på tre år. Därefter behöver du få förnyat förtroende från medlemmarna för att fortsätta uppdraget.

På de flesta bruken finns det flera skyddsombud som verkar inom olika skyddsområden. Det finns även flera olika skyddsombudsroller inom Pappers (och då är det vanligt att man använder dessa förkortningar):

- Skydds- och kontaktombud (SO)
- Huvudskyddsombud (HSO)
- Samordnande huvudskyddsombud (SHSO)
- Arbetsställets huvudskyddsombud (AHSO)

Vi vill också uppmuntra till att ta hjälp av de andra skyddsombuden på bruket, alla har någon gång varit ny i sitt uppdrag – så passa på att ställa frågor!

VAD INNEBÄR UPPDRAGET?

Det är arbetsmiljölagen (AML) som styr vilket ansvar och vilka rättigheter du som skyddsombud har. För att klara uppdraget och kunna företräda arbetstagarna har skyddsombudet enligt lag rätt att:

- Ta del av sådant som rör arbetsmiljön inom sitt skyddsområde.
- Bli underrättad om förändringar av betydelse för arbetsmiljöförhållandena.
- Delta vid planering av nya eller ändrade lokaler, anordningar, arbetsprocesser, arbetsmetoder och av arbetsorganisationen.
- Delta vid planering av användning av ämnen som kan medföra ohälsa eller olycksfall.
- Delta vid upprättande av handlingsplaner.
- Delta på skyddsronder.

Skyddsombudet har även rätt att stoppa arbetet, så kallat skyddsstopp (AML kap 6 §7). Detta gäller dock bara om det finns omedelbar och allvarlig fara för liv och hälsa så stäm alltid av med huvudskyddsombudet.

Skyddsombudet har rätt att utföra uppdraget på betalda arbetstid, och det ska få ta den tid som behövs.

UTBILDNING PÅ BETALD ARBETSTID

För att kunna fullgöra ditt uppdrag ska du som skyddsombud få den utbildning som behövs. Det är något som arbetsgivaren och facket gemensamt ansvarar för.

Vi är överens med arbetsgivarna att man i första hand ska gå BAM för att sedan gå Pappers arbetsmiljökurser. Dessa kurser utgör grundutbildningen för alla skyddsombud i Pappers.

- BAM (Bättre Arbets-Miljö-utbildning) (Arbetsgivarens regi)
BAM-utbildningen är cirka 40 timmar. Innehållet ska tas fram gemensamt på arbetsplatsen.
- Arbetsmiljökurs 1 (i Pappers regi) För nya skyddsombud. Fyra dagar.
- Arbetsmiljökurs 2 (i Pappers regi) Påbyggnad, när du haft uppdraget ett tag. Fyra dagar.

Det är arbetsgivaren som bekostar utbildningarna på betald arbetstid. När du har genomfört grundutbildningen finns det ett antal fortsättningskurser om du vill specialisera dig inom ditt skyddsområde.

Det händer också en hel del på arbetsmiljöområdet, så för att hålla engagemanget och kunskapen vid liv behövs repetitionsutbildningar.

ARBETSMILJÖLAGEN

Arbetsmiljölagen säger att arbetstagare och arbetsgivare ska samverka i arbetsmiljöarbetet. Även om arbetsgivaren alltid har det yttersta ansvaret för arbetsmiljön, är det ett uttalat krav att det organiserade arbetsmiljöarbetet ska bedrivas tillsammans med arbetstagarna och deras representanter.

För att kunna utföra ditt uppdrag har du som skyddsombud ett antal rättsliga förutsättningar, men också vissa skyldigheter.

Du har rätt att vara ledig från dina ordinarie arbetsuppgifter för att utföra ditt uppdrag. Under uppdraget har du rätt till samma lön och andra förmåner som du normalt har. Du ska inte behöva förlora ekonomiskt för att du åtagit dig ett fackligt uppdrag. Varken arbetsgivarna eller arbetstagarna får hindra eller trakassera dig.

Hos Pappers är det medlemmarna som utser skydds- och kontaktombud. Det görs på ett medlemsmöte eller årsmöte. Rutinerna för detta ser lite olika ut från avdelning till avdelning. Men det är bara medlemmar som kan bli förtroendevalda eftersom vi har kollektivavtal på alla våra arbetsplatser.

Som skyddsombud omfattas du av förtroendemannalagen och även av vissa regler gällande tystnadsplikt och sekretess. Avdelningen måste anmäla dig som skyddsombud till arbetsgivaren för att du ska omfattas av förtroendemannalagen.

Lokal skyddsorganisation

Om du vill veta vilka andra som är skyddsombud och vilka som ingår i den lokala skyddsorganisationen på din lokala avdelning kan du gå till pappers.se. Där väljer du sedan din avdelning och alla förtroendevalda.

Du kan självklart också prata direkt med de förtroendevalda på avdelningen.

På www.pappers.se/arbetsmiljo hittar du mer information.

TIPS

Läs arbetsmiljölagen med kommentarer från LO. Du hittar den på pappers.se under Arbetsmiljö > Material > länkar.